

سخن آغازین

بنام او که بلندترین است. یاد باد آن روزهایی که باران رحمت خدا نرم نرمک بر شانه های بلندت می بارید و دامن سرسبز دشت گسترده در برابرت را آبیاری می نمود و پهنه سبز کشتزارهای چشم نواز هر رهگذری بود. هنوز بهار زیباییت را به یاد دارم؛ آنگاه که درختان سر به فلک کشیده ات لباس زیبایی از گل های سفید و سرخ بر تن می کردند و عطر شکوفه هایشان تمام دامنه ها را فرا می گرفت. آری، دامنه ی کوه های سر به فرازت را می گویم که روزگاری فرود ها به خود دیده است. کوه هایی که تیغ های چارتیغش بر بلندای آن نمادی از صلابت و استواری توست.

وطنم، کلات، ای که نامت را از بلندای خود گرفته ای، آری، کلات، یعنی سرزمینی بر فراز، سرزمینی بر اوج، سرزمینی بر قله ها.

اما، کلات من؛ تو را چه شده است که درختان سر به فلک کشیده ات را دیگر نمی بینم، کجایند کودکانی که قیل و قالشان کوچه هایت را پر داشت. کجایند فرزندان پر شورت.

شاید اکنون حسیضی سخت و سرایشی خشکی، جویبارهایت را که رگ های حیاتی توست، خشکانده باشد، اما نگران مباش، هنوز خون در رگ های من کلاتی جاری است، هنوز قلبم برای تو می تپد، هنوز به سربلندی ات می اندیشم. امیدوار باش که حیات دوباره را در رگ هایت می دمم، سربلندت خواهم کرد تا دوباره نام خویش را بازیابی، وطنم می سازمت آنگونه که در خور نام بلند توست، تا سرزمینی شوی سرفراز، بحول الله و قوته.

کلات؛ دیروز، امروز، فردا

دیروز: کلات روستایی است در دره ای خوش آب و هوا که نام بیلاق خوش گناباد برانزده اوست. درختان سرسبز و طبیعت بکر آن خیره کننده مسافران و رهگذران جاده گناباد- فردوس است. درختان بادام آن از بار زیاد، شاخه های خود را به زمین می رسانند. هر صبح سبزیجات و صیفی جات روستا که تولیدات روزانه آن به ۱۰ ها تن می رسد به تمامی شهرهای اطراف صادر می شود. کلات قطب سبزیجات منطقه است.

کوچه های روستا چقدر شلوغ است. هیاهوی کودکان در کوچه ها بر پاست. مدارس و کلاس ها برای دانش آموزان، ظرفیت کافی را ندارد به گونه ای که در برخی از پایه های کلاس ها به دو قسمت تقسیم شده است. کمبود فضای آموزشی مدرسه ها را دو شیفته کرده است به گونه ای که آخر مجبور می شوند یک واحد دبستان پسرانه جدید بسازند. دبیرستان امام رضا نیز ساخته می شود تا پذیرای همه دانش آموزان دختر روستاهای اطراف باشد. کلات قطب آموزشی روستاهای اطراف است.

جمعیت روستا روز به روز رو به افزایش است. جمعیت روستا در یک فاصله زمانی ۱۰ ساله از سال ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵ از ۸۰۰ به ۱۴۳۰ نفر رسیده است. جمعیت غالب روستا جوان است. روستای کلات پر جمعیت ترین روستای منطقه است.

امروز: از جاده اصلی به سمت روستا می پیچم. درختان بادام شاخه های خشک اما سر به زمین خود را که خاطره ای از روزهای پرباری است، لخت و عریان به تو نشان می دهند. رودخانه کلات سالهاست که لب تر نکرده است. کوچه ها سوت و کور در انتظار عبور یک رهگذر نشسته اند. زمین های کشاورزی خشک و تفتیده است. دیگر از جوانان در روستا جز اندکی انگشت شمار خبری نیست.

جمعیت روستا از ۱۴۳۰ نفر خود در سال ۱۳۶۵ به ۷۵۴ نفر در سال ۱۳۸۵ و حتی کمتر در امروز رسیده است. به دلیل کم بودن دانش آموزان دروه دبستان در کلات به صورت مختلط به کلاس می روند. دیگر از مدارس راهنمایی و دبیرستان خبری نیست و تبدیل به فضاهایی بدون استفاده شده اند. عجیب تر از همه آن است که همه این ها در حالی اتفاق می افتد که امکانات روستا همواره رو به افزایش بوده است. اگر روند به همین گونه ادامه پیدا کند، با همه امکاناتی که در روستا مهیا می شود، دیگر باید اعتراف کرد که «**کلات دارد می میرد!**».

فردا: فردای این سرزمین چگونه رقم خواهد خورد؟ همه چیز به همت **من و تو** بستگی دارد. اگر این گونه رهایش کنیم، هر سال که بگذرد ویرانی افزون تر آن را باید شاهد باشیم. مسلمان کشاورزی بومی در این منطقه به وضعیت بارندگی بستگی دارد و این آب کم برای کشاورزی به این سبک ناکافی است و باید هر روز شاهد خشک شدن درختان بیشتری باشیم.

اکنون سوال اساسی این است که برای کنترل این روند منفی و نامطلوب چه باید کرد؟ راه حل های متعددی پیشنهاد می شود. از تحول در سیستم کشاورزی گرفته تا آموزش نیروهای بومی برای بهینه کردن فرایند کشاورزی و البته روی آوردن به مشاغل جانبی. اما همه این ایده ها منوط به باقی ماندن نیروی جوان مولد، خلاق و کارآفرین در روستاست و این نیروی جوان نیز به خاطر اختلاف سطح درآمد و امکانات به ظاهر بیشتر رفاهی در شهرها نسبت به روستا و دلایل متعدد دیگر حاضر به ماندن در روستا نیست، و باز این سوال که چه باید کرد و پاسخی ساده تر و آن اینکه جوان روستایی باید بتواند علاوه بر کشاورزی خود منبع در آمدی دیگری در کنار کشاورزی خود داشته باشد تا بتواند اختلاف درآمد خود را جبران نماید و او را

برای درآمدی بیشتر به مشقت های شهر نشینی مبتلا نکند. برای رسیدن به این هدف هیچ کسی جز من و توی کلاتی که عشق به وطنش دارد نمی تواند کار موثری انجام دهد. کمک های دولتی در صورتی می تواند متوجه سرزمین من و تو شود که من و تو بخواهیم. آینده کلات به اندیشه و فکر و علاقه ی من و تو همشهری عزیز و محترم نیازمند است. استعدادهای فراوان، امکانات و پتانسیل های موجود و طبیعی با همت من و تو رقم خواهند خورد. آری، با حضور شما اندیشمندان و عزیزانی که دغدغه آینده، توسعه، رونق کار و کسب و کشاورزی در روستا را دارید.

تشکیلی برای ایجاد توسعه و پیشرفت در کلات

متولیان امور سال هاست شعار توسعه روستایی، توسعه کشاورزی، عمران روستایی، برجسته کردن جاذبه های گردشگری روستاها به منظور جذب گردشگر و... را سر می دهند که دلیل شکست تمامی این طرح ها را می توان دیکته شدن از بالا و عدم مشارکت روستاییان و روستا نشینان دانست. در این میان خلاء حاصل از نبود تشکیلاتی روستایی باعث شده است وزارت جهاد کشاورزی به تنهایی بار ترویج کشاورزی و ارتقای فرهنگ روستایی و بهبود شرایط زیست روستاها را بر دوش بکشد و به خاطر اینکه تمامی این برنامه ها از راس هرم وزارتخانه مستقر در تهران برخاسته، نتوانسته با بدنه روستاییان و کشاورزان ارتباط برقرار کرده و به شکست منجر شده است. براساس گزارش های موجود ۶۰ درصد فعالیت های روستاییان را کشاورزی تشکیل می دهد. هرچند کشاورزی محور کاری اغلب روستاهاست اما کشت سنتی و بی بهره بودن از وسایل و تکنولوژی جدید کشاورزی و کم شدن منابع آبی، راندمان کاری در این بخش را پایین آورده است. در این میان تلاش نخبگان علمی، فرهنگی و اقتصادی روستا، که در روستا یا شهر ها ساکن هستند، می تواند امیدی به روستاهای بی نشاط بدمد. آنچه مسلم است

این است که فعالیت هر یک از این نخبگان به تنهایی نمی تواند کاری از پیش ببرد و برای پیشبرد توسعه و پیشرفت در یک روستا همه باید دست به دست همدیگر بدهند چرا که توسعه و آبادانی در گرو هم اندیشی، سرمایه گذاری، ایثار و تلاش همه برای فراهم آوردن زمینه اشتغال برای جوانان برومند کلات است. انتظار می رود با حمایت جدی همه شما همشهریان عزیز در جهت راه اندازی یک تشکیلات غیر دولتی مردمی با هدف کار آفرینی و سرمایه گذاری، نوید دهنده حرکت به سوی آینده ای درخشان برای روستا و جوانان عزیز روستا باشیم. ان شاء الله

کلات در اینترنت

در این قسمت قصد داریم وبلاگ هایی را معرفی کنیم که در دنیای اینترنت با عشق و علاقه ی مدیرانش سعی دارند به معرفی روستای عزیزمان کلات به تمامی ایرانیان و جهانیان بپردازند. اگر بخواهیم از لحاظ تاریخی شروع کنیم نخستین وبلاگی که به این موضوع پرداخت وبلاگ «کلات بیلاق فوش گناباد» با آدرس <http://www.argforood.blogfa.com>



می باشد که به همت آقای ممد قامتی راه اندازی شده است. متأسفانه این وبلاگ مدتهاست که بروز نشده است. ان شاء الله که آقای قامتی فرصت کنند و رونق را به این وبلاگ همانند گذشته باز گردانند. وبلاگ دیگری که در پند پست از مطالب خود به برقی از موضوعات مربوط به کلات پرداخته است، وبلاگ «سرزمین من کلات» با آدرس



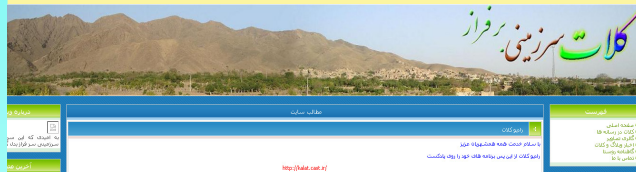
<http://chartigh.blogfa.com>

است که با تلاش آقای حسین توسلی بروز می شود. اما مهمترین وبلاگی که به معرفی آن می پردازیم وبلاگ رسمی روستای کلات است که آن را با نام «کلات؛ سرزمینی بر فراز» و در آدرس

<http://kalat-gonabad.blogfa.com>

می توانید در اینترنت مشاهده کنید. مطالب این وبلاگ مرتباً به روز شده و تماماً به بررسی موضوعات مربوط به کلات می پردازد. این وبلاگ که از طراحی زیبایی برخوردار است با داشتن صفحات متعدد به معرفی جوانب مختلف روستای کلات پرداخته است. در این وبلاگ مطالبی راجع به وجه تسمیه، تاریخچه، وضعیت جغرافیایی، فرهنگ و آداب و رسوم کلات فواید یافت. دیرین گالری تصاویر زیبای این وبلاگ و قسمت های متعدد دیگر آن نیز قالی از لطف

کلات سرزمینی بر فراز



نیست. این وبلاگ با مدیریت آقای عباس فاکسار راه اندازی شده است.

آخرین پایگاهی که به معرفی آن می پردازیم یک وبلاگ صوتی یا اصطلاحاً یک رادیوی اینترنتی است که به «رادیو کلات» موسوم است که توسط آقای عباس فاکسار مدیریت می شود و در آدرس

<http://kalat.cast.ir/>

قابل شنیدن است. این رادیو هنوز در ابتدای راه خود است و مدت کوتاهی است که راه اندازی شده است. شنیدن پست های صوتی این رادیو وبلاگ را به همه شما توصیه می کنیم.

مدیران تمامی وبلاگ های فوق از همه شما همشهریان عزیز دعوت می کنند که به منظور معرفی روستای خود به همگان و همچنین ایجاب یک پل ارتباطی بین همه همشهریان عزیز از طریق این وبلاگ ها یاری دهنده آنان باشید. منتظر بازدید شما از این وبلاگ ها و ارائه پیشنهادات سازنده شما هستیم.

این ویژه نامه را در وبلاگ کلات سرزمینی بر فراز که آدرس آن در قسمت کلات و اینترنت آورده شده است نیز می توانید مشاهده و دریافت کنید.